

odklad do nedohledna, snad po celá desítiletí, nebo snad dokonce zaplacení nežádati nikdy, protože i to možno jest, že kurs pod tu míru neklesne nikdy. Telegramem ze dne 1. března 1915 žalovaná tuto nabídku přijala prostě a striktně, beze všech klausulí a výhrad, bez podmínky a omezení. Smlouva tedy stala se perfektní. Téhož dne 1. března 1915 ovšem žalovaná mimo telegram vypravila ještě také dopis, v němž opakuje obsah telegramu a potom dokládá, že si poznamenala, že jí žalující k zaplacení faktur poskytla lhůtu a sice až do takové doby po skončení války, v které kurs bude normální resp. stabilní. Tato její poznámka neodpovídá zásadě poctivého smýšlení a neobmyslného jednání, na které všecek reální obchod spočívá a spočívati musí, neboť vkládá tu do nabídky žalující strany smysl sobě příznivější, kterého nabídka ta očividně nemá a míti nechce. Věrnost a víra jednání vyžadovaly, aby se netvářila, jakoby už dopis ten smysl měl, nýbrž aby otevřeně a přímo prohlásila, že ona tuto modifikaci podmínky — ničím jiným to nebylo — navrhuje a žádá, aby žalobkyně ji přijala. Žalobkyně ovšem nedala se tím másti. Ona obdržela arci telegram dřív než dopis, a odpověděla na telegram ten dopisem ze dne 2. března 1915, v němž obsah telegramu reprodukuje, a dokládá, že dle toho uznává, že žalovaná její podmínky ze dne 24. února přijímá. Když pak obdržela onen modifikující dopis, odkázala žalovanou listem ze dne 6. března 1915 na tento svůj dopis ze dne 2. března 1915 dodávajíc, že tedy jsou o dodávce za jedno, což znamená, že jsou o ní zajedno ve smyslu toho dopisu ze dne 2. března, a tedy ve smyslu onoho telegramu žalované, v němž tato podmínky její ze dne 24. února bez výhrady přijala. Tu však opět žalovaná v dovolání vkládá do toho jiný smysl a doložku, že jsou o dodávce za jedno, vykládá tak, že jsou o ní za jedno ve smyslu jejího dopisu ze dne 1. března 1915, jenž, jak řečeno, obsahoval modifikující návrh. Na dopis ze dne 6. března 1915 žalovaná již neodpověděla. Dle toho všeho uskutečnila se smlouva perfektně dopisní nabídkou žalující firmy ze dne 24. února a telegramní akceptací žalované firmy ze dne 1. března. Následující na to modifikační návrh žalované nebyl žalující přijat a perfektní smlouva zůstala v platnosti beze změny.

Čís. 1133.

Pro posuzování přípustnosti přeměny rozvodu v rozluku (§§ 15, 16 rozl. zák.) jest bez významu, zda manželé jsou tuzemci či cizozemci a zda manželství bylo uzavřeno v cizině.

(Rozh. ze dne 12. července 1921, R II 229, 21.)

Manžel domáhal se žádostí u tuzemského sborového soudu svého bydliště, by povolena byla rozluka manželství, jež bylo rozvedeno usnesením zemského soudu ve Vídni ze dne 17. října 1901. Manželé po té neobnovil manželského spoluzití; manželka jest příslušnicí Německé říše. Soud první stolice povolil rozluku. Rekursní soud usnesení potvrdil. Důvody: Manželka stěhuje si do povolujícího usnesení proto, že jest příslušnicí Německé říše, a že na ni se československé právo nevztahuje, poněvadž pro rozluku manželství může jen německé právo přijíti

v úvahu, a žádá, by napadené usnesení bylo zrušeno a žádost manželova o rozloučení jeho manželství se stěžovatelkou byla zamítnuta. Leč stížnostj nelze přiznati oprávněnosti. Neboť žalovaný, třeba že byl při uzavření sňatku příslušníkem německé říše, dodatečně nabyt příslušnosti Československé republiky a proto musí se jeho práva i povinnosti posuzovati jediňě dle zákona, platných v Československé republice bez ohledu na to, zdali v cizozemsku jsou uznány čili nic. Dle §§ 15—16 rozl. zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. může každý z manželů, bylo-li manželství soudně rozvedeno, dle zásad řízení nesporného žádati o rozluku pro nepřekonatelný odpor, kteréhožto duvodu však ani zapotřebí není, uplynula-li od provedení soudního rozvodu 3 léta. V tomto případě bylo manželství mezi stěžovatelkou a žadatelem rozvedeno usnesením zemského soudu ve Vídni ze dne 17. října 1901, tedy více než před třemi léty a proto nebylo potřebí, aby manžel žalobou se domáhal rozluky svého manželství; stačí spíše, když žádá o pouhou přeměnu rozvodu manželství v rozluku. Zmíněná ustanovení platí dle § 24 rozl. zákona i tehdy, byl-li předchozí soudní rozvod vysloven práv platně před 28. říjnem 1918 mimo území Československé republiky v královstvích a zemích zastoupených v bývalé říšské radě Rakouské. Jelikož, jak již shora uvedeno, předchozí soudní rozvod vysloven byl zemským soudem ve Vídni, vztahuje se tento předpis i na případ, o nějž tu jde. V takovém případě rozhoduje dle poslední věty § 24 rozl. zák. o žádosti za rozluku, nemá-li manžel, proti němuž žádost za rozluku směřuje, obecného sudiště v tuzemsku, onen sborový soud I. stolice, v jehož obvodu má žadatel svůj obecný soud (§ 20 odstavec třetí zákona o rozluce).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Srovnalá usnesení předchozích stolic netrpí ani zmatečností, ani zjevnou nezákonností. Poněvadž pak rozpor se spisy ani se nevytýká, aniž zde jest, není zde předpokladů, za nichž dle § 16 nesp. říz. bylo by lze mimořádnému dovolacímu rekursu vyhověti. Na vývody dovolacího rekursu podotýká se toto: Správně dolíčil soud rekursní, že jsou zde předpoklady § 24 novely o právu manželském. Za těchto předpokladů lze a nutno použití ustanovení §§ 15 až 17 novely, má-li alespoň žadatel v tuzemsku své obecné sudiště (§§ 24 a 20 čís. 3 novely). Zákon nikterak nerozeznává, zda manželé jsou tuzemci, či cizozemci, a, kde manželství bylo uzavřeno. Že také nebylo úmyslem zákona, činiti v tom aneb onom směru rozdíl, plyne z toho, že právě v případech, k nimž hledí § 24 novely, jednati se bude nejčastěji o manželství osob, jež vůči Československé republice jsou cizozemci a jež uzavřely manželství na území, jež vůči oblasti Československého státu jest cizinou. Za tohoto stavu věci není třeba, zabývatj se otázkami, jimž věnovány jsou vývody dovolacího rekursu. Proto jen mimochodem se podotýká, že stanoviska dovolací rekurentky nelze uhájiti ani předpisy občanského zákoníka, ani poukazem k zásadám Haagské dohody ze dne 12. června 1902. Tato dohoda nestala se dosud zákorem, nebyvši aktivována ani v bývalé říši Rakouské, ani v republice Československé, a nelze zásady manželského práva, na nichž sečencu dohodou bylo se usjednoceno, považovati za takové, jež by rov-

než vyplývaly z ustanovení občanského zákoníka. Co pak týče se těchto ustanovení, mohlo by na nejvýše přicházeti v úvahu ustanovení § 37 obč. zák., jež však na tento případ se nehodí. V případě rozluky manželství nejedná se ani o to, zda právní jednání bylo platně uzavřeno, naopak platnost manželství jest předpokladem jeho rozluky, ani o to, jaký jest obsah práv a závazků, plynoucích z manželského svazku. Jde pouze o to, zda skutečností, vzniknuvším za trvání manželství, lze přiznati takou závažnost, by pro ně přicházelo v úvahu další trvání manželského svazku. Tyto otázky řeší si pro sebe a dle svých poměrů a panujících názorů každý stát samostatně a exklusivně, jeho soudům jen jeho předpisy náleží se řídit.

Čís. 1134.

Nelze povolití prozatímní opatření pro poškození nárok, jenž snad v budoucnu vznikne. »Podmíněným« nárokem ve smyslu druhého odstavce § 378 ex. ř. jest pouze nárok vázaný výminkou dle § 696 obč. zák.

(Rozh. ze dne 12. července 1921, R II 233 21.)

Navrhovatelka koupila od odpůrce dům s tím, že bude v něm provozovati kino, na něž měl prodávatel koncesi. Provoz kina byl však odpůrci zastaven pro různé nesprávnosti a pučovní filmů částečně podaly částečně zamýšlely podati žaloby na navrhovatelku o dodržení smluv o půjčce filmů. Navrhovatelka domáhala se prozatímním opatřením zajištění svého poškození nároku vůči odpůrci. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud jej zamítl. **Důvody:** Navrhovatelka domáhá se zajištění svého poškození nároku, ač dosud není jisto, zda nárok ten vzejde. Není tu splněna podmínka § 378 ex. ř., jenž předpokládá nároky, které tu již jsou, třebaš byly podmíněčné, nebo doložené časem, nikoliv však nároky, jež snad v budoucnu vzniknou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací soud sdílí názor druhé stolice a podotýká k vývodu dovolacího rekursu toto: Dle § 378 ex. ř. není přípustnost prozatímních opatření vyloučena tím, že nárok jest podmíněn. Avšak stěžovatelka neuplatňuje pohledávky podmíněné, nýbrž regresní nárok, jenž jí snad vznikne vůči odpůrci, kdyby pohledávky 400.000 Kč, jež proti ní uplatňuje několik ústavů filmových, soudem byly uznány za ospravedlněny. Regresní nárok stěžovatelčin tedy ještě neexistuje a není nárokem podmíněným, neboť naduvedené místo zákonné má na zřeteli podmínky ve smyslu § 696 obč. zák., jež nutno rozeznávat od skutečností práva zakládajících. V tomto případě nejedná se tedy o nárok již existující, jehož splatnost závisí na podmínce, nýbrž o nárok, který v budoucnosti snad vznikne a proto je vyloučen z prozatímního zajištění ve smyslu § 378 a násled. ex. ř.